

REPUBLIKA
SLOVENIJA
VIŠJE
DELOVNO
IN SOCIALNO
SODIŠČE

VDS sodba Pdp 1474/2005

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne delovne spore

ECLI: ECLI:SI:VDSS:2006:VDS.PDP.1474.2005

Evidenčna številka: VDS0004205

Datum odločbe: 16.11.2006

Področje: delovno pravo

Institut: izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi - kršitev delovnih obveznosti - nadaljevanje delovnega razmerja do izteka odpovednega roka

Zveza: ZDR člen 110, 110/2, 111, 111/1, 111/1-2, 110, 110/2, 111, 111/1, 111/1-2.

Jedro

Tožnica je sicer kot prodajalka naklepoma oziroma iz hude malomarnosti huje kršila pogodbene in druge obveznosti iz delovnega razmerja, predvsem ni spoštovala zahtev in navodil delodajalca v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti, med katere sodita pravočasen polog denarja in ustrezno vodenje dokumentacije. Kljub temu izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi ni zakonita, saj tožena stranka v tem postopku ni ugotavljala, ali so podane okoliščine in interesi obeh strank, ki onemogočajo nadaljevanje delovnega razmerja do izteka odpovednega roka.

Izrek

Pritožbi se ugodi in se izpodbijana sodba sodišča prve stopnje spremeni tako, da se glasi:

"1. Izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi z dne 17.7.2003, s katero je tožena stranka z dnem 25.9.2003 izredno odpovedala pogodbo o zaposlitvi tožnici se razveljavi.

2. Tožena stranka je tožnico dolžna poklicati nazaj na delo in ji za ves čas od nezakonite odpovedi pogodbe o zaposlitvi naprej izplačati nadomestilo plače, ki bi jo prejela, če bi delala, v 8 dneh pod izvršbo.

3. Tožena stranka je tožnici dolžna povrniti stroške postopka v višini 479.318,00 SIT, v 8 dneh pod izvršbo."

Tožena stranka je dolžna tožnici povrniti pritožbene stroške v višini 50.490,00 SIT, v 8 dneh pod izvršbo.

Obrazložitev

Sodišče prve stopnje je z izpodbijano sodbo zavrnilo tožbeni zahtevek, da je izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi z dne 17.7.2003, vročena tožnici 25.9.2003 nezakonita in se razveljavi, da jo je tožena stranka dolžna vrniti nazaj na delo in ji za ves čas nezakonitega prenehanja delovnega razmerja plačati plačo, kot če bi delala ter ji povrniti stroške postopka. Odločilo je, da tožena stranka sama krije svoje stroške postopka.

Zoper sodbo sodišča prve stopnje se v odprtem pritožbenem roku pritožuje tožnica iz vseh pritožbenih razlogov. Predlaga, da pritožbeno sodišče pritožbi ugodi in sodbo sodišča prve stopnje spremeni tako, da v celoti ugodi tožbenemu zahtevku oziroma, da jo razveljavi in vrne sodišču prve stopnje v ponovno obravnavanje in odločanje.

Navaja, da je bila pri toženi stranki zaposlena kot prodajalka in podrejena poslovodji prodajalne K.M.. Potrebno bi bilo razčistiti, kdo je bil za kaj odgovoren v poslovalnici in kakšna je bila vloga tožnice. Vsekakor se ne more enačiti vloge tožnice s poslovodjo, saj je tožnica, kot se je lahko sodišče samo prepričalo bolj plahe narave in je izpolnjevala ukaze oz. navodila K.M.. Ni res, da bi bilo v dnevnik nekaj vpisano vnaprej. Poslovanje se je veskozi odvijalo enako, tožnica je morala sprejeti utečeni način poslovanja. Kar se tiče dokumentacije, jo je na zahtevo vodstva in s soglasjem K.M. pošiljala na sedež tožene stranke, K.M. je zaupala v celoti, ko je bil denar preštet, le-tega ni ponovno štela, saj ji K.M. ni nikoli rekla, da je z gotovino kaj narobe. Zato ne ve in ne more razumeti, zakaj je ostala brez službe.

Podana tudi ni objektivna identiteta med tistim, kar se je tožnici najprej očitalo in za kar je prejela vabilo na zagovor. Ne sprejema zaključka sodišča o manjku 161.000,00 SIT, za katere je sporočila, da so se našli. Našli pa so se tako, da je K.M. povedala, kam je spravila denar. Tožnica je zahtevala, da pri kontroli sodeluje tudi K.M., vendar tožena stranka to ni dopustila.

Tožena stranka je zamudila vse roke, postopka ni sprožila pravočasno, kakor tudi ni izdala pravočasno izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Če zatrjuje, da je 18.6.2003 ugotovila nepravilnosti, bi morala izdati odpoved do 3.7.2003, zato je bila 25.9.2003 že zdavnaj prekludirana. Na zagovoru 25.9.2003 ni bilo ugotovljeno ničesar, kar bi lahko vplivalo na odločitev. Datum na odločbi o izredni odpovedi (17.7.2003) ni zgolj slučajen, saj je bila tožnica za ta dan vabljen na zagovor.

Navaja, da je bila veskozi lojalna do tožene stranke, ničesar, kar se ji očita, ni zagrešila, gre zgolj za neke pavšalne z ničemer konkretno dokazane navedbe. Priglaša pritožbene stroške.

Tožena stranka v odgovoru na pritožbo navaja, da je dokazala, da je bila tožnica pri opravljanju svojih nalog hudo malomarna, kar je na koncu imelo neugodne finančne posledice za toženo stranko.

Pritožba je utemeljena.

Pritožbeno sodišče je preizkusilo izpodbijano sodbo v mejah pritožbenih razlogov, pri čemer je po uradni

dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb postopka iz 2. odstavka 350. člena Zakona o pravnem postopku (ZPP, Ur. l. RS št. 26/99 - 2/2004) in na pravilno uporabo materialnega prava.

Sodišče prve stopnje je z izpodbijano sodbo ugotovilo, da je tožena stranka izredno odpovedala pogodbo o zaposlitvi tožnici na podlagi 2. alineje 1. odstavka 111. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR/02, Ur. l. RS št. 42/2002). Po tej določbi se delavcu izredno odpove pogodba o zaposlitvi, če naklepoma ali iz hude malomarnosti huje krši pogodbene ali druge obveznosti iz delovnega razmerja. Tožnica je opravljala delo na delovnem mestu prodajalka I, za katerega je sklenila pogodbo o zaposlitvi. Iz opisa del in nalog navedenega delovnega mesta izhaja, da so delovne naloge prodajalca I med drugim sprejem in odvod gotovinskih in negotovinskih plačilnih instrumentov, sestavljanje periodičnih zaključkov blagajne, izvajanje ustreznih evidenc in poročil. Ob pregledu poslovanja dne 18.6.2003 je tožena stranka ugotovila, da tožnica ni ravnala skladno z internimi predpisi glede gotovinskega poslovanja in pošiljanja poročil v podjetje ter v zvezi z izpisovanjem in podpisovanjem blagajniških dnevnikov vnaprej brez dokumentacije. Ugotovljeno je bilo, da je bila dokumentacija izdelana vnaprej, denar pa ni bil položen. Sodišče prve stopnje je na podlagi izvedenega dokaznega postopka zaključilo, da je izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi zakonita. Delavec mora upoštevati zahteve in navodila delodajalca v zvezi z izpolnjevanjem pogodbenih in drugih obveznosti, med katere spada tudi pravočasen polog denarja, kakor tudi sam postopek v zvezi s pravočasnim vodenjem dokumentacije v zvezi s poslovanjem. Ker tožnica, kljub pisnim navodilom v zvezi s poslovanjem ni spoštovala svojih obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi, je ocenilo, da so takšne kršitve delovne obveznosti, za katere je izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi utemeljena. Zaključilo je, da je podan odpovedni razlog iz 2. alineje 1. odstavka 111. člena ZDR/02.

Po določbi 3. odstavka 81. člena ZDR/02 lahko delodajalec izredno odpove pogodbo o zaposlitvi v primeru oziroma iz razlogov, določenih z zakonom. Delodajalec mora dokazati, da obstaja utemeljen razlog, ki upravičuje izredno odpoved (2. odstavek 82. člena ZDR/02). Razlogi za izredno odpoved so naštetih v 1. odstavku 111. člena in 1. odstavku 110. člena ZDR/02. Navedena zakonska ureditev je v skladu z določbo 4. člena Konvencije MOD št. 158 o prenehanju delovnega razmerja na pobudo delodajalca, po kateri delovno razmerje delavcu ne preneha, če za to ni resnega razloga v zvezi s sposobnostjo ali obnašanjem delavca. Obstoj utemeljenega (resnega) razloga je bistven pogoj za zakonitost odpovedi pogodbe o zaposlitvi, dokazati pa ga mora delodajalec (točka a, 2. odstavek 9. člena konvencije).

Pritožbeno sodišče se strinja z ugotovitvijo sodišča prve stopnje, da je tožnica z opisanim ravnanjem kršila obveznosti iz delovnega razmerja. Delavec mora po 31. členu ZDR/02 vestno opravljati delo na delovnem mestu, za katero je sklenil pogodbo o zaposlitvi, v času in kraju, ki sta določena za izvajanje dela, upošteva organizacijo dela in poslovanja pri delodajalcu. Po določbi 32. člena ZDR/02 mora delavec upoštevati zahteve in navodila delodajalca v zvezi z izpolnjevanjem pogodbenih in drugih obveznosti. Bistvo odločitve sodišča prve stopnje je v ugotovitvi, da bi tožnica glede na svojo strokovno usposobljenost morala vedeti, da je potrebna pri poslovanju z denarjem posebna skrbnost in natančnost in pravočasno vodenje dokumentacije v zvezi s poslovanjem. Tožnica pa pri svojem ravnanju ni bila dovolj skrbna.

Izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi je zakonita le tedaj, če so izpolnjeni pogoji iz 82. člena ZDR/02 (utemeljen razlog za odpoved), iz 1. odstavka 110. člena ZDR/02 (ni možnosti nadaljevanja delovnega razmerja do izteka odpovednega roka) in 111. člena ZDR/02 (razlogi za izredno odpoved). Za zakonitost izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi mora biti torej izpolnjen tudi drugi pogoj, ki je naveden v 1. odstavku 110. člena ZDR/02. Izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi je zakonita le, če je dokazano, da delovnega razmerja ni mogoče nadaljevati do izteka odpovednega roka. Bistveno za ugotovitev te

okolščine so vse okoliščine in interesi obeh pogodbenih strank. Te okoliščine je potrebno ugotavljati in presojati glede na naravo, težo in posledice kršitve, kakor tudi, kako je kršitev vplivala na medsebojno razmerje strank, medsebojno zaupanje, možnost nadaljnjega sodelovanja in podobno.

Pritožbeno sodišče ugotavlja, kot pravilno uveljavlja pritožba, da ta pogoj za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi ni podan. Pritožbeno sodišče ugotavlja, da tožena stranka v postopku odpovedi pogodbe o zaposlitvi ni ugotavljala, niti ugotovila obstoja pogojev iz 1. odstavka 110. člena ZDR/02, niti ga ni ugotavljalo sodišče prve stopnje. Zato je pritožbeno sodišče zaključilo, da za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi niso izpolnjeni pogoji iz 1. odstavka 110. člena ZDR/02, zato izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi ni zakonita.

Do ostalih pritožbenih navedb se pritožbeno sodišče ne opredeljuje, glede na ugotovitev, da niso bili izpolnjeni pogoji za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi.

Glede na navedeno in v skladu z določbo 4. točke 358. člena ZPP je pritožbeno sodišče izpodbijano sodbo spremenilo tako, da je tožbenemu zahtevku v celoti ugodilo.

Zaradi spremembe odločbe je bilo potrebno na podlagi 2. odstavka 165. člena ZPP na novo odločiti tudi o stroških postopka. Ker je tožnica v sporu uspela, ji je tožena stranka po določbi 1. odstavka 154. člena ZPP dolžna povrniti stroške postopka. Ob upoštevanju prijavljenih stroškov ter Odvetniške tarife (OT, Ur. l. RS št. 67/2003 in nadaljnji) je tožnici priznalo 300 točk za sestavo tožbe, za prvo pripravljeno vlogo 300 točk in za drugo pripravljeno vlogo 225 točk, za poravnalni narok in prvi narok 300 točk, 7 krat po 150 točk za zastopanje na narokih, za urnino in za odsotnost iz pisarne v času potovanja za stranko 1270 točk, skupaj 3445 točk. Potni stroški znašajo 17.740,00 SIT ter stroški pričnine 3.000,00 SIT. Ob upoštevanju vrednosti odvetniške točke v času odločanja pred sodiščem prve stopnje, 20 % DDV in 2 oz. 1 % materialnih stroškov, potnih stroškov in pričnine znašajo stroški 479.318,00 SIT.

Tožnica je priglasila pritožbene stroške in ker je s pritožbo uspela, je upravičena do stroškov za pritožbo v višini 375 točk. Ob upoštevanju vrednosti odvetniške točke, 20 % DDV in 2 % materialnih stroškov znašajo stroški pritožbe, ki jih ji je dolžna povrniti tožena stranka, 50.490,00 SIT.

Datum zadnje spremembe: 23.08.2009